

Bekämpning av rapsbaggar i vårraps

L13-8015

Försöken syftar till att utveckla bekämpningsstrategierna mot rapsbaggar som alternativ till pyretroider mot vilka merparten av rapsbaggepopulationerna blivit resistenta. Årets resultat visar att de nya produkterna Avaunt och Plenum fungerat bra men även den sedan länge använda produkten Mavrik.

De senaste åren har det i Sverige endast funnits två möjligheter att bekämpa pyretroidresistenta rapsbaggar. Den ena med den annorlunda pyretroiden Mavrik och den andra med neonikotinoiderna Biscaya och Mospilan. Av den anledningen har strävan efter att finna fler verkningsmekanismer varit stor. Långsiktigt behöver vi alternera bekämpningen med minst tre verkningsmekanismer. Som komplement finns sedan 2011 produkten Steward, som innehåller indoxacarb och från 2012 Plenum med den verksamma substansen pymetrozin registrerade. Det innebär att det nu finns fyra olika verkningsmekanismer att tillgå.

I försöksserien har testats Avaunt med samma verksamma substans som Steward, Biscaya, Karate, Mavrik, Plenum och Raptol som innehåller naturligt Pyrethrum+rapsolja. Behandlingarna görs med 200 liter vatten/ha utom med Raptol där man använt sig av 400 liter vatten/ha. Försöken har legat på fyra platser i mellansverige, två i ÖSE, ett i FiV och ett i SVEA. Ambitionen ha varit att räkna rapsbaggar i försöken efter en, tre, sju och nio dagar efter behandling. I praktiken blev det inte exakt så i alla försöken men för att få ett bra medeltal för alla försök har avräkningarna som gjorts 3 och 5 dagar efter behandling slagits samman. Antalet rapsbaggar före behandling har varierat mellan 1,08-1,84 baggar per planta. Försöken skördas inte.

RESULTAT

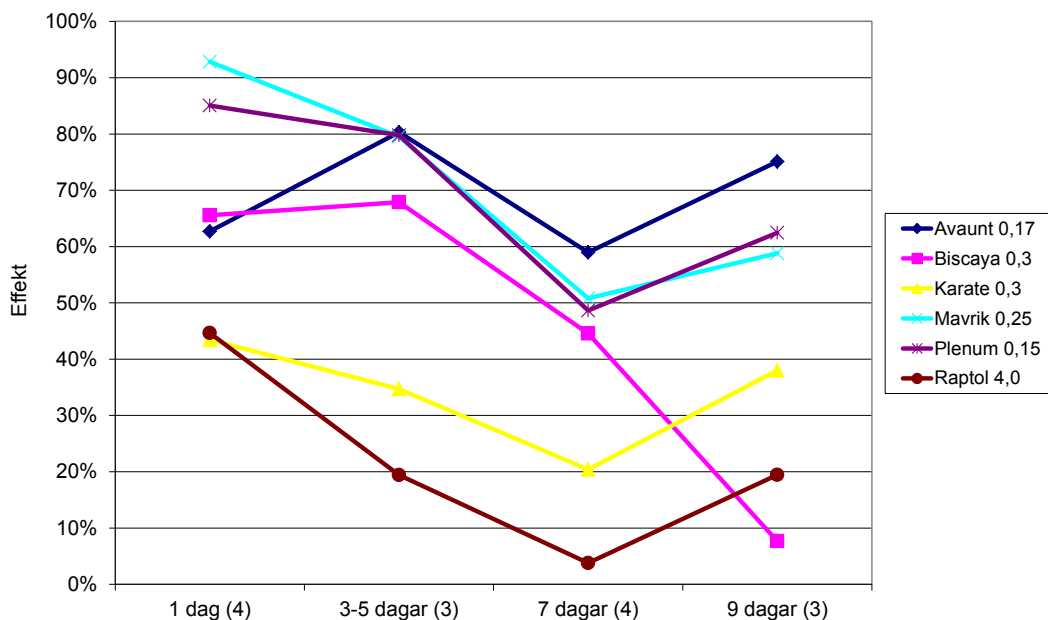
Behandlingseffekterna illustreras i figur 1. Pyretroiden Karate har inte varit effektiv nog i något av försöken. Behandlingseffekten har som bäst varit 60 % i ett av de Östgötska försöken medan det i de övriga tre försöken ligger på mellan 30-40%. Den nya produkten Raptol med naturligt Pyrethrum har haft samma effekt som Karate efter en dag men sämre långtidseffekt än Karate. Resultaten är mycket sämre än fjolåret då man använde sig av 1200 liter vatten/ha mot årets 400 liter/ha.

Precis som tidigare år har Mavrik haft bäst effekt vid första graderingstillfället, 93%. Det är en knock-down effekt som vi känner igen sedan tidigare för pyretroider. Även Plenum har haft bra effekt (85%) efter en dag. Vid avläsningen tre till fem dagar efter behandling är effekten på 80% lika för Avaunt, Plenum och Mavrik. Avaunt som har samma verksamma substans som Steward vilken tidigare ingått i försöken har sedan presterat bäst långtidseffekt vilket stämmer överens med fjolårets resultat. Effekten av Plenum och Mavrik ligger strax under men produkterna följer varandra ända tills sista graderingen.

Biscaya tappar något i effekt och kommer aldrig högre än 68 % bekämpningseffekt vilket liknar effekterna från fjolårets försök.

RESISTENSSTRATEGI

För att långsiktigt kunna bekämpa rapsbaggar i oljeväxter är det av största vikt att vi använder flera verkningsmekanismer. I och med att Plenum blev registrerat under 2012 samtidigt som registreringsvillkoren för Steward ändrades så att produkten blev praktisk möjlig att använda finns nu fyra olika verkningsmekanismer med effekt. Plenum (Pymetrozin), Steward/Avaunt (Indoxacarb), Biscaya/Mospilan (Neonicotinoid) och Mavrik (annorlunda pyretroid). Användningen mellan dessa måste växla och ingen av verkningsmekanismerna bör användas mer än en gång under säsongen. Det är också av största vikt att följa bekämpningströsklar för att vi långsiktigt skall kunna odla oljeväxter och kunna bekämpa de så starkt sködepåverkande rapsbaggar.

Figur 1. Behandlingseffekt för olika preparat vid olika tidpunkter efter bekämpning. Medeltal från 4 försök 2012. Siffran inom parentes anger hur många försök som ingår vid varje tidpunkt.